

ЯНУШ КОРЧАК. ЖИТТЯ ЗАРАДИ ДІТЕЙ

Януш Корчак

– видатний польський педагог,
письменник, лікар та громадський діяч.

10 заповідей Януша Корчака для батьків

1. Не чекай, що твоя дитина буде такою, як ти, або такою, як ти хочеш. Допоможи їй стати не тобою, а собою.

10 заповідей Януша Корчака для батьків

2. Не вимагай від дитини плати за все, що ти для неї зробив.
Ти дав їй життя, як вона може віддячити тобі?
Вона дасть життя іншому, той - третьому, і це незворотний закон подяки.

10 заповідей Януша Корчака для батьків

3. Не зганяй на дитині
свої образи, щоб у
старості не їсти гіркий
хліб. Бо що посієш, те й
пожнеш.

10 заповідей Януша Корчака для батьків

4. Не стався до проблем дитини звисока. Життя дане кожному під силу, і будь упевнений - її життя таке ж складне, як і твоє, а може й складніше.

10 заповідей Януша Корчака для батьків

5. Не принижуй!

10 заповідей Януша Корчака для батьків

6. Не забувай, що найважливіші зустрічі людини - зустрічі з дітьми. Звертай більше уваги на них - ми ніколи не можемо знати, кого ми зустрічаємо в дитині.

10 заповідей Януша Корчака для батьків

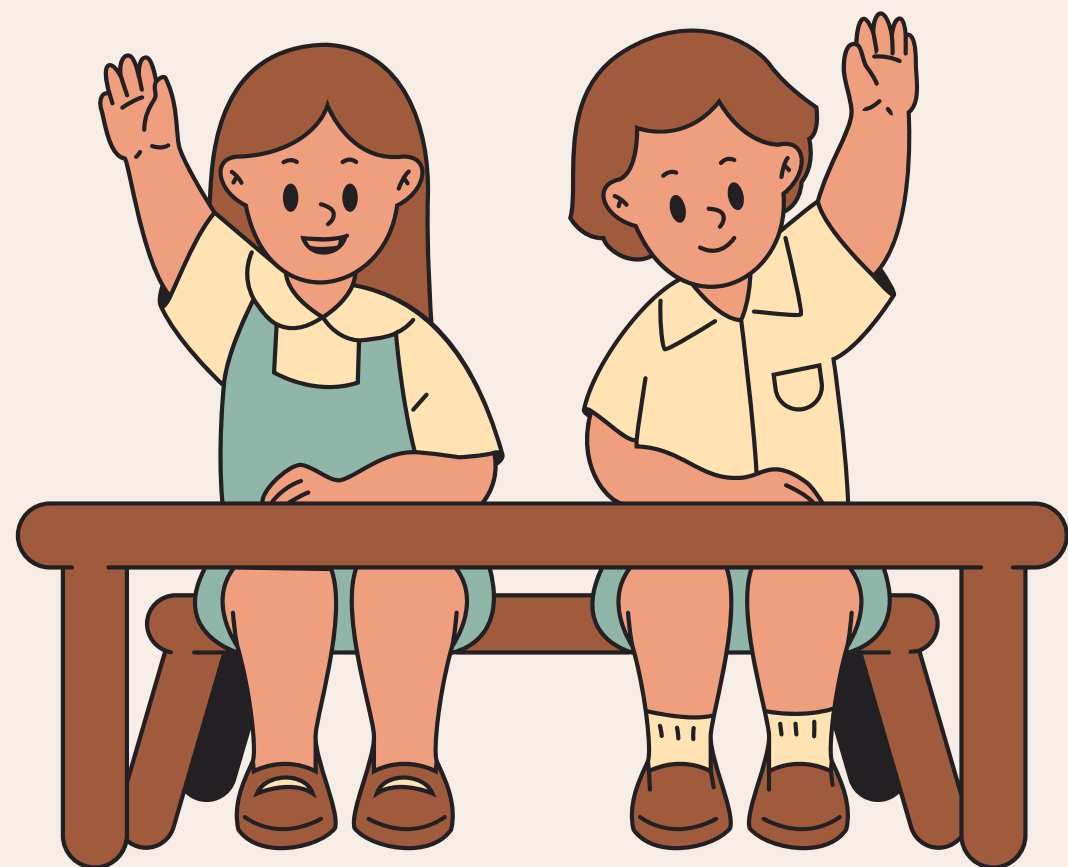
7. Не муч себе, якщо не можеш зробити щось для своєї дитини, просто пам'ятай: для дитини зроблено недостатньо, якщо не зроблено все можливе.

10 заповідей Януша Корчака для батьків

8. Дитина - це не тиран, який заволодіває всім твоїм життям, не тільки плід з плоті і крові. Це - та дорогоцінна чаша, яку Життя дало тобі на зберігання і розвиток в ньому творчого вогню. Це - розкріпачена любов матері і батька, у яких буде рости не «наша», «своя» дитина, але і душа, яка дана на зберігання.

10 заповідей Януша Корчака для батьків

9. Умій любити чужу дитину. Ніколи не роби чужій те, що не хотів би, щоб робили твоїй.

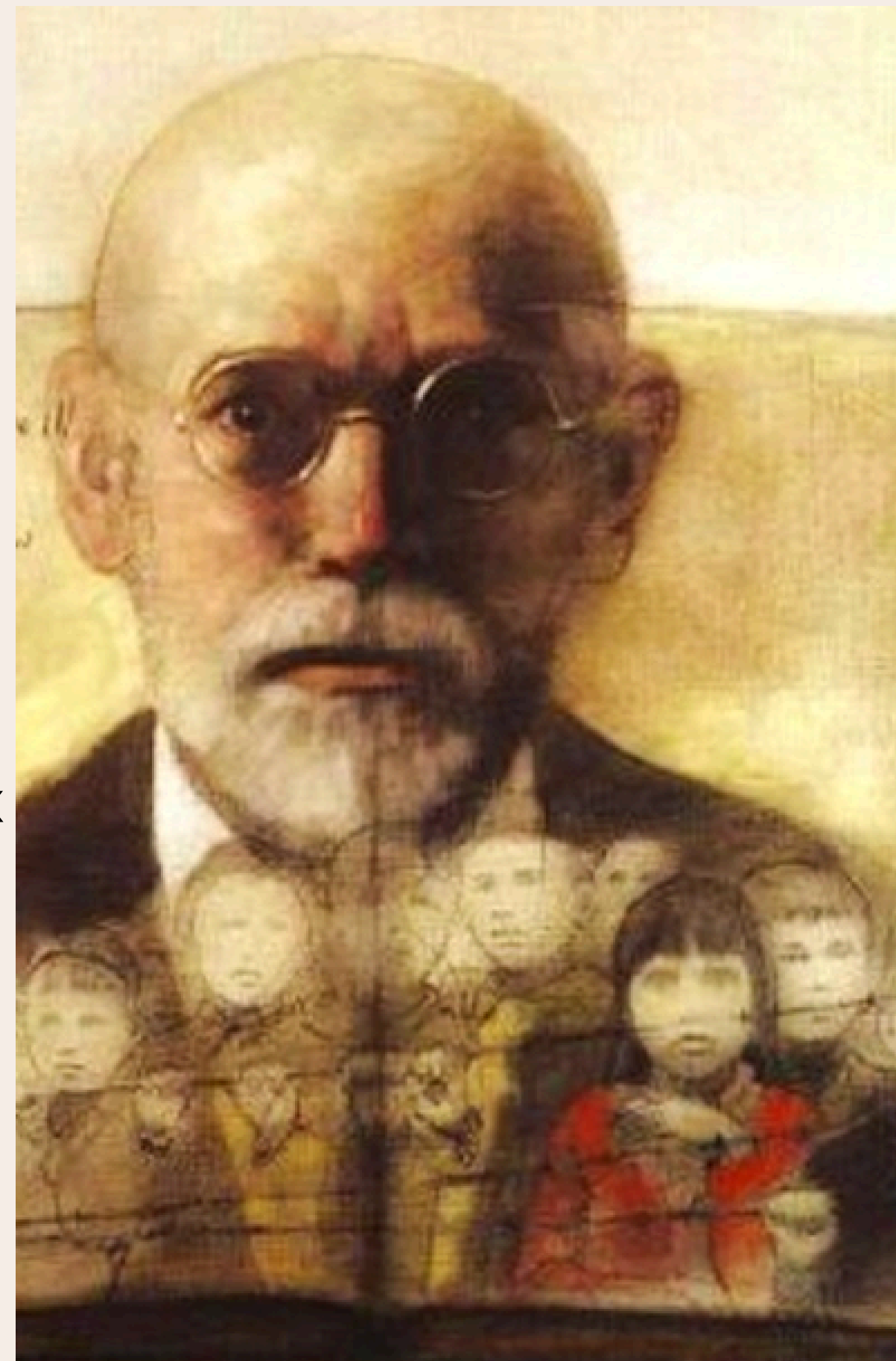
10 заповідей Януша Корчака для батьків

10. Люби свою дитину
будь-якою
неталановитою,
невдахою, дорослою.
Спілкуючись з нею -
радій, бо дитина - це
свято, яке поки що
поруч.

Януш Корчак (1878-1942)

Ім'я Януша Корчака асоціюється в людській свідомості з самопожертвою, героїзмом, мучеництвом і величезною любов'ю до дітей. До кінця своїх днів Старий доктор залишився вірним тим простим життєвим істинам, які викладав у своїх літературних творах. І прийняв смерть, відкинувши пропозиції про порятунок, разом зі своїми маленькими вихованцями в газовій камері нацистського концентраційного табору.

Дитинство і юність: Йорж Хенрік Гольдшмит

22 липня 1878 року в родині асимільованих польських євреїв Гольдшміт народився первісток. Хлопчика нарекли Ершем Хенриком. Навколишні звали його Генриком на польський манер. Свою першу освіту юний Гольдшмит отримував в російській гімназії у Варшаві.

У його батька, успішного адвоката, автора наукових монографій, Юзефа Гольдшміта діагностували душевну хворобу. З тих пір більшу частину часу глава сімейства проводив в психіатричній клініці. Затяжне дороге лікування виснажило матеріальні запаси сімейства. У минулому досить заможні Гольдшміта починають бідувати.

Закінчивши гімназію, юний Гольдшміт вирішує стати лікарем і вступає у Варшавський університет на медичний факультет. В рамках навчальної практики Генрик працює в госпіталях, лікарнях, дитячих єврейських таборах. Спілкування з дітьми приносить йому величезне задоволення, в лікареві-Гольдшміті прокидається педагог. Повернувшись зі служби під час Російсько-японської війни, Генрик твердо вирішив: так, він буде лікувати, але не тіла, а душі.

«Будинок сиріт»

1911 рік став для Гольдшміта знаковим – в будинку номер 92 на вулиці Крохмальний у Варшаві він засновує «Будинок сиріт». Ідею допомогли втілити в життя численні філантропи.

Директор відразу ж ставить першу і головну умову – меценати не повинні втручатися в педагогічну і виховну діяльність керівника.

«Будинок сиріт» виділявся із числа себеподобних. Дитячі притулки лише давали дах над головою і їжу, абсолютно не турбуючись про духовний і моральний розвиток своїх мешканців. Тож не дивно, що більшість безпритульних звертали на шлях розбою.

Головна мета, яку переслідував «Будинок сиріт», полягала не в тому, щоб допомогти дітям вижити, а в тому, щоб навчити їх жити.

Крім «Будинку сиріт», Гольдшифт співпрацює з іншими дитячими притулками (наприклад, «Нашим будинком» в Білянах), публікується в журналах, редагує тижневик «Мале обозрение», пише книги, читає лекції з педагогіки. Тоді-то і з'являються Януш Корчак і добродушний Старий доктор, голос якого звучить з кожного радіоприймача.

З приходом до влади Гітлера Януш Корчак гостро противився всьому фашистському. Він, не боячись, розгулював по столичних вулицях у мундирі війська польського, коли Варшава була зайнята гітлерівцями. Корчак говорив, що це мундир солдата, якого зрадили. Тільки через рік після початку окупації мундир був знятий, адже така провокація могла спричинити за собою фатальні наслідки не тільки для Корчака, а й для його вихованців.

Влітку 1942 року вступив указ про депортацію «Будинку сиріт». Маленьких євреїв відправляли до концетраційного табору Треблінка, що знаходився на території Польщі і увійшов в історію війни як один з найжорстокіших таборів смерті. За кількістю жертв (їх число коливається в діапазоні 750-810 тисяч) він поступається тільки Освенциму.

Януш Корчак

6 серпня, ця дата умовно значиться як дата смерті Корчака, директору «Будинку сиріт» в останній раз запропонували врятуватися. Німецьке командування хотіло проявити публічну милість до відомого літератора і педагога, однак Корчак категорично відмовився. «Зрадити дітей і пустити їх помирати одних, – сказав учитель, – Це означало б якось поступитися зlodійству». Хода маленьких смертників і їх вчителя до вагонів, що повинні були доставити їх в Треблінку, очевидці назвали маршем смерті. Весь дитячий будинок йшов рівною колоною, ніхто не голосив і не намагався втекти, на чолі колони – Старий доктор, що тримає за руки двох вихованців. Весь «Будинок сиріт» і їх директор загинув у газовій камері концентраційного табору Треблінка.

Пам'ять: поет, педагог, людинолюб

Януш Корчак прожив гідне життя від початку до кінця, не збившись і не піддавшись спокусі, навіть коли інший би не вистояв. Згодом його життя перетворилося на міф, а сам Корчак – в легенду.

Сьогодні в Треблінці на можливому місці смерті Корчака відкрито меморіальний камінь з вибитим написом «Януш Корчак і діти».